

AVDH SIGN

Alkotmánybíróság
Dr. Bitskey Botond
főtitkár
1015 Budapest
Donáti utca 35-45.
1535 Budapest, Pf.: 773.
hianypotlas@mkab.hu

Ügyszám: IV/2933-1/2022.

Hiv. szám: 5.P.20.074/2020/

Hiv. szám: 5.Pkk.21.541/2020/

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV/2933-1/2022	
Érkezett:	2023 FEBR 08.	
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ EGYÉB:	
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1	0	ju'

Tisztelt Alkotmánybíróság, Tisztelt Főtitkár Úr!

Alulírott [REDACTED] születési név: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §, valamint az Abtv. 55. § (3) bekezdése alapján az alábbi

hiánypótlást és alkotmányjogi panaszt

terjesztem a Tisztelt Alkotmánybíróság elé a hiánypótlásra nyitva álló törvényes határidőn belül azzal, hogy az ezidáig már becsatolásra került mellékleteket nem küldöm meg ismételten.

Kérelem

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a panaszbeadványban felsorolt alapjogi érvelés és a jelen ügyre vonatkozó szignifikáns kapcsolat elfogadásával, alkotmányos szempontú vizsgálattal, az ügy egészét figyelembe véve, állapítsa meg a KecsKeméti Törvényszék 1.Pf.20.754/2022/14. számon meghozatalra került Ítélete alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott, a pártatlan és tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogomat (illetve az Ítélet sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) rendelkezéseit is).

Kérem a Tisztelt az első fokon eljáró Bíróságot, hogy az ítélet végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig az Abtv. 53. § (4) bekezdése, illetve a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 426. § (1) bekezdése alapján függeszse fel.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy hívja fel az első fokon eljáró bíróságot az ítélet végrehajtásának felfüggesztésére a Pp. 426. § (2) bekezdése alapján.

Kérem továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az indoklásban részletezettek alapján vizsgálja meg, hogy az ügyben eljáró bíróságok eleget tettek-e az Alaptörvény 28. cikkében rögzített azon kötelezettségüknek, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük.

A hivatkozott bírósági határozatok megítélésem szerint nem felelnek meg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt követelménynek, ennek keretében az Alkotmánybíróság a jelen ügyre vonatkozóan ismertetett gyakorlata alapján analízisre szorul, hogy az eljáró bíróságok a polgári eljárásjog szabályait az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték-e döntésük során.

Az Alaptörvényben biztosított és jelen alkotmányjogi panasz szempontjából vizsgálandó jogszabályok megnevezése:

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés (pártatlan bíróság, tisztességes tárgyalás)

Alaptörvény 24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését.

(3) Az Alkotmánybíróság

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Hivatkozom továbbá az **Alaptörvény 26. cikk (1)** bekezdésben foglaltakra (a bírák függetlenek és alá vannak rendelve a törvénynek), valamint az **Alaptörvény 28. cikk**be foglaltakra (a bíróság a jogszabályt azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi).

Itt hivatkozom továbbá az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1)** bekezdés (pártatlan bíróság, tisztességes tárgyalás),

az **Alaptörvény 26. cikk (1)** bekezdés (a bírák alá vannak rendelve a törvénynek),

az **Alaptörvény 28. cikk** (a bíróság a jogszabályt azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi) rendelkezéseire. E körben utalok arra, hogy az **Alaptörvény I. cikk (3)** bekezdése szerint alapvető jog törvényben, más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság [...]

b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját; [...]

f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését;

[...] (3) Az Alkotmánybíróság [...]

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést; [...].

Ez azt jelenti, hogy alkotmányjogi szempontból (tehát nem általában a törvényértelmezés helyességét vizsgálva vagy perbeli bizonyítási ügyeket felülbírálv) a jövőben az Alkotmánybíróság megsemmisítheti a bírói ítéleteket.

Maga az alapjogi sérelem akként ért, hogy az Ítélet alapvetően nem felel meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés pártatlansági követelményének, valamint az Ítélet sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) rendelkezéseit is.

A pártatlanság követelményének sérelme miatt egy sérelmes bírói döntés született, az elfoglalt bíró eljárása érdemben hatott ki a döntéshozatalra. Ezen túlmenően pedig álláspontom szerint alkotmányjogi jelentőségű kérdés annak megítélése, hogy az alapügyben (is) látható személyi összefonódások esetében hol húzódik az Alaptörvény XXVIII. cikke szerinti pártatlanság és elfogultság határa.

Alaptörvény XIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.

A jelen ügyben tehát a pártatlanság sérelme további, tartalmi alapjogsérelemet is okozott, merthogy a konkrét ítéletben végül is erről döntöttek, a kizárás kérdésköre. Itt hivatkozom arra is a jelen ügyre vonatkozóan, hogy „Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.”

Indokolás

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A szóban forgó ügyben [REDACTED] felperes 2019. január 10. napján terjesztett elő keresetlevelet meghatalmazott jogi képviselője útján kötelesrész kiadása iránt [REDACTED] I.r. alperes, [REDACTED] II.r. alperes, [REDACTED] III.r. alperes, [REDACTED] IV.r. alperessel szemben a Kecskeméti Járásbíróságon.

A szóban forgó ügy I.r. alperese, [REDACTED] a Bács-Kiskun Megyei Főügyészségen ügyészi szolgálatot teljesít több, mint 20 éve. Az eltelt több mint 20 év alatt az épületben (Kecskeméti Törvényszék is itt található) dolgozók (még a másik épületben dolgozó Kecskeméti Járásbíróságon munkát végzők esetében is) és [REDACTED] vitathatatlan és közismert módon szoros baráti és munkakapcsolat alakult ki.

A Kecskeméti Törvényszék 2019. február 05. napján kelt 5.Pkk.20.190/2019/2. szám alatt meghozott Végzésével megállapította, hogy „a perben a **Kecskeméti Járásbíróság bírái kizárási ok fennállása miatt nem járhatnak el. A felperes elfogultsági kifogására az ügy elintézésére kijelölt bíró 2019. január 16. napján akként nyilatkozott, hogy kéri az ügy elintézéséből történő kizárását. Az eljáró bíró nyilatkozatához csatlakozva a **Kecskeméti Járásbíróság többi, az eljárásra kijelölhető bírója szintén elfogultságáról tett nyilatkozatot.**”**

Itt kívánom megjegyezni (objektív, ámde álláspontom szerint érdemi tényként), hogy a Kecskeméti Járásbírósággal ellentétben a Kecskeméti Törvényszék és a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség fizikailag is egy épületben található, így **az érintettek napi kapcsolatban álltak.**

Itt hivatkozom továbbá az Országos Bírói Tanács döntésére is, amely ekként fogalmaz: „Az Országos Bírói Tanács nem döntött a Budapest Környéki Törvényszék mellett eljáró Végrehajtói Fegyelmi Bíróság elnökhelyettesének kinevezéséről, ugyanis olyan információk jutottak birtokába, amelyek komoly **aggodalomra** adnak okot a végrehajtói fegyelmi bíróságok függetlenségével kapcsolatban. Az elsőfokú végrehajtói fegyelmi bíróság elnöke a kialakult helyzet miatt 2022. március 15-i hatállyal lemondott. Az OBT álláspontja szerint a helyzet azonnali megoldást igényel.”¹ Látható, hogy az OBT számára az ún. „aggodalom” is elegendőnek bizonyult arra, hogy a függetlenség és pártatlanság szerepét Magyarország **Alaptörvénye 26. cikkében** foglaltakat figyelembe véve, valamint a közbizalom meglétének erősítése okán a T. Országos Bírói Tanács kiemelje.

A 14/2002. (III. 20.) AB határozat értelmében a szubjektív nézőpont az eljáró bíró személyes magatartásának, hozzáállásának a vizsgálatát jelenti, például azt, hogy volt-e az eljárás során olyan megnyilvánulása, amelyből a pártatlanságának hiányára lehet következtetni. Az objektív nézőpont pedig a bíró személyes magatartásától független körülmények értékelését jelenti, e körben azt kell vizsgálni, hogy fennáll-e jogos, indokolt, objektíve igazolható oka a pártatlanság hiányának a feltételezésére. **A pártatlanság követelménye azt az elvárást támasztja a bíróval szemben, hogy döntését kizárólag objektív tényekre alapítsa, és ne engedje, hogy bármely más, e tényeken kívüli körülmények az ítélkező tevékenységét befolyásolják.** tehát, hogy *„a megítélendő ügy tekintetében ne rendelkezzen előítéletekkel, másfelől pedig az ügyben szereplő egyik fél javára, avagy hátrányára se legyen elfogult”* {3080/2018. (III. 5.) AB határozat, Indokolás [21]}. Továbbá **az eljárásnak olyannak kell lennie, amely a pártatlan, elfogultságmentes ítélkezés tényét közvetíti az eljárás résztvevői és a társadalom felé.**

A Kalocsai Járásbíróság 2020. szeptember 03. napján kelt Tárgyalási Jegyzőkönyvében rögzítette, hogy a Bíróság *„hivatalból észlelte, hogy a felperes és a III.r. alperes között érdekellentét áll fenn, mivel a felperes a perben a III.r. alperes törvényes képviselője. Így a bíróság megkeresi a Gyámhatóságot, hogy a III.r. alperes részére rendeljen ki eseti gyámot.”*

A Kalocsai Járásbíróság 2020. november 12. napján kelt Tárgyalási Jegyzőkönyvében felhívta az általa, a III.r. alperes [REDACTED] képviselőjétől kizárásra került törvényes képviselőt, hogy a kereseti kérelemre vonatkozó ellenkérelmet 30 napon belül teljes körben terjessze a Bíróság elé.

Az akkor még [REDACTED] III.r. alperes nevében és képviselőként 2020. december 20. napján [REDACTED] törvényes képviselő nyújtott be Érdemi Ellenkérelmet a Kalocsai Járásbírósághoz, amelyet a Kalocsai Járásbíróság befogadott az általa hivatalból észlelt érdekellentét ellenére. A kirendelésre került eseti gyám érdemi iratot az eljárásba nem csatolt.

A felperesi és a III.r. alperesi indítványok ellenére a teljes eljárás alatt az eljáró Bíróságok nem is vizsgálták azt a tény, hogy pl. I.r. alperes akként csatolt iratokat (I.r., II.r., IV.r. alperes nevében és képviselőként), hogy azokat II.r. alperes, és IV.r. alperes még csak

¹ Összefoglaló az Országos Bírói Tanács 2022. év március hó 2. napján 09:00 óra és 15:45. óra között a Magyar Igazságügyi Akadémia Deák Ferenc termében megtartott üléséről.

szignójával sem látta el, nem beszélve az esetleges érdekellentét felmerülésének vizsgálatáról. Ugyanakkor az érdekellentét felmerülését az eljáró Bíróság csakis és kizárólag III.r. alperes és törvényes gondviselője között vizsgálta egyáltalában, illetve saját magának ellentmondva fogadta be mégis a III.r. alperesi Ellenkérelmet.

BH1997. 544. A peres felek perbeli jog- és cselekvőképességét a bíróságok az eljárás egész folyamata alatt - így a felülvizsgálati eljárásban is - hivatalból kötelesek vizsgálni.

BH1994. 689. Lényeges eljárási szabályt sért a bíróság, ha a felperes perbeli jogképességét - amennyiben ez iránt kétség merül fel - nem vizsgálja meg hivatalból. Jogi személy nevében az egységének vezetője csak az egység rendeltetészerű működése által meghatározott körben járhat el képviselőként.

BH1984. 314. I. A felek perbeli jog- és cselekvőképességét - ha ez iránt kétség merül fel - a bíróságnak az eljárás bármely szakában hivatalból kell vizsgálnia.

BH1983. 405. I. A felek a perbeli cselekvőképességét, valamint a törvényes képviselőnek ezt a minőségét - ha ezek tekintetében kétség merül fel - a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból köteles vizsgálni. A törvényes képviselő nem járhat el, ha közte és a képviselt között érdekellentét áll fenn.

BDT2016. 3460. A bíróság - ha e tekintetben kétsége merül fel - a fél perbeli cselekvőképességét a per bármely szakaszában az eljárás egész folyamata alatt hivatalból köteles vizsgálni.

Több beadvány is akként került a Kalocsai Járásbíróság által befogadásra, amelyben pl. [REDACTED] I.r. alperes [REDACTED] II.r. és [REDACTED] IV. r. alperesek képviseletében is nyilatkozott, és amely beadványokat a II.r és IV.r alperes még csak szignójával sem látta el. Felperes számára alapvetően érthetetlen volt, és most is az, hogy I.r alperes készített egy iratot, azt aláírta II.r. alperes, és IV.r. alperes nevében is, akik ezen iratot még csak alá sem írták, de sem a Kalocsai Járásbíróság, sem a **Kecskeméti Törvényszék ennek tényét nem is vizsgálta a meglévő elfogultságának és előítéletének megfelelő módon.**

Felperes több esetben kérte és indítványozta, hogy a Kalocsai Járásbíróság az érdekellentét körében, valamint a jogosultság, és hatályosság körében vizsgálja meg ezeket a beadványokat és nyilatkozatokat, azonban erre egy esetben sem került sor a Kalocsai Járásbíróság részéről. **A kecskeméti Törvényszék a részére tett indítványt egészen egyszerűen ignorálta, arra nemhogy érdemben, de egyáltalában sehogyan sem reagált.**

A Kalocsai Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék az érdekellentét fennállását csakis és kizárólag a III.r alperes és gondviselője között vizsgálta. Az I.r. alperes és a II.r. alperes, illetve az I.r. alperes és a IV.r. alperes közötti érdekellentét vizsgálatára egyáltalában nem került sor (felperes többszöri írásos indítványának ellenére sem), pedig I.r. alperes, hol a saját nevében, hol a II.r. alperes nevében, hol a IV.r. alperes nevében, hol pedig az I.r. a II.r. és a IVr. alperes nevében együttesen „eljárva” csatolt iratokat a Kalocsai Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék részére.

Pp. 67. § [A meghatalmazás alaki kellékei]

(1) A meghatalmazást írásba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani. A meghatalmazott köteles - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - eredeti meghatalmazását vagy annak hitelesített másolatát első beadványához mellékelni, vagy ha erre előbb kerül sor, az első bírósági jelentkezése alkalmával az iratokhoz csatolni.

Pp. 63. § [A képviseleti jog gyakorlásának kizártsága, képviselet érdekellentét esetén]

(1) A képviselő a perben nem járhat el, ha az ellenérdekű fél ő maga vagy olyan személy, akít ugyancsak ő képvisel.

A Kalocsai Járásbíróság Elnöke 2020. szeptember 18. napi, 2020.El.III.N.14/3. szám alatti iratában a Btisz. 33/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján soron kívüli eljárást rendelt el, minden egyéb indokolást mellőzve.

„Btisz 33/B. § (1) A bíróság elnöke - külön kérelem nélkül - hivatalból az ügy soron kívüli intézését rendelheti el, különösen akkor, ha: a) ahhoz kiemelkedően fontos társadalmi, igazságügyi, illetve közérdek fűződik.”

Álláspontom szerint ténykérdés, és nem jogkérdés, hogy az ügyben sem kiemelten fontos társadalmi, igazságügyi érdek nem volt megtalálható, és közérdek sem kapcsolódhatott hozzá (logikailag kizárt) (a jelen ügyben álláspontom szerint a pártatlanság hiányának egyik egyértelmű objektív bizonyítéka).

A Kecskeméti Törvényszék 5.Pkk.21.541/2020/2. számon [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] Bírák által meghozott határozatával a Kalocsai Járásbíróság kizárását megtagadta. A Kalocsai Járásbíróság 5.P.20.074/2020/104. szám alatt hozta meg I. fokú ítéletét az ügyben.

A 3165/2019. (VII. 10.) AB határozatban az Alkotmánybíróság áttekintette a pártatlan bíróhoz való jog tartalmát, és az abból levezethető alkotmányos követelményeket. A határozat indokolásának [50] bekezdésében rögzítette az Alkotmánybíróság, hogy *„a pártatlanság követelményének tényleges érvényesülését elsődlegesen az eljárási törvényekben megfogalmazott kizárási szabályok garantálják”*.

III.r alperes Ellenkérelmében akként nyilatkozott, hogy a felperesi keresetben foglaltakat teljes egészében elismeri. III.r. alperes előadta továbbá, hogy álláspontja szerint felperes haszonélvezeti joga csak az általa végrendeleti úton örökölt vagyonelemekre terjed ki, így ennek okán a haszonélvezeti jog csakis és kizárólag a III.r alperes örökrészét terheli ezért az alperesi álláspont szerint a felperesi haszonélvezeti jogot a felperesi kötelezési és egyéb hagyatéki igénybe kiterjesztő módon beszámítani nem lehet.

Pp. 36. § [Kényszerű pertársaság]

Ha jogszabályban meghatározott személyek perben állása kötelező, vagy a per tárgya olyan közös jog, illetve olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, az érintett személyeknek a perben félként részt kell venniük. Ha e részvételi kötelezettség több felperes, illetve több alperes perben állását eredményezi, kényszerű pertársaság keletkezik.

Pp. 38. § [A pertársak függősége]

(1) A 36. § és a 37. § a) pontja szerinti pertársaság esetén bármelyik pertárs perbeli cselekményei - az egyezségkötést, az elismerést, és a jogról való lemondást kivéve - arra a pertársra is kihatnak, aki valamely határidőt, határnapot vagy perbeli cselekményt elmulasztott, feltéve, hogy mulasztását utóbb nem pótolta.

(2) Ha a 36. § és a 37. § a) pontja szerinti pertársaság esetén a pertársak perbeli cselekményei vagy előadásai egymástól eltérnek, a bíróság azokat a per egyéb adatait is figyelembe véve bírálja el.

A Kalocsai Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék ítéletében a pertársasági kérdéskörre ki sem tért, az érdemi ellentmondást egyáltalában nem is vizsgálta, így azt nem is bírálta el, a keresethez történő esetleges csatlakozást sem vizsgálta és ebből adódóan el sem bírálta.

ekként a meghozatalra került Ítélet az elpereseket egy egységként kezeli, állásponom szerint jogellenesen.

Továbbá a Kalocsai Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék is figyelmen kívül hagyta többek között a 2013. évi CXXII. törvény (a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról) 37. §-ban foglaltakat, amely szerint a (2) A haszonélvezeti jogot legfeljebb 20 éves időtartamra lehet alapítani, nem pedig holtig tartó időszakra.

Valótlan az Ítélet azon állítása, amely szerint a haszonélvezeti jog érték vonatkozásában, az értékelés körébe bevonni szükséges, akár általános, akár személyes korrekciós tényező felperes nem jelölt meg. Felperes több esetben is megjelölt korrekciós szempontokat, azonban azokat a Bíróságok nem is vizsgálták. Már csak a korrekciós tényezők ignorációja is aránytalanul súlyos érdeksérelmet és közvetlen anyagi hátrányt és alapjogi sérelmet okozott (Alaptörvény XIII. cikk (1)) a számomra. **Állásponom szerint a Kecskeméti Törvényszék eljárása teljes egészében kiüresítette az Alaptörvényben rögzített tisztességes eljárásra és a pártatlan bíróságra vonatkozó alapjogokat.** Nem lehet tisztességes az az eljárás, ha bíróságnak úgy van lehetősége egy ügy elbírálást véglegesen lezáró döntést hoznia, hogy csakis és kizárólag az I.r. alperes érdekeit veszi figyelembe.

Az ügyben a felperes 2022. május 18. napján Fellebbezést nyújtott be a Kecskeméti Törvényszék elé, amely részletes jogi érvelést tartalmazott, és amelyet a II. fokon eljáró Kecskeméti Törvényszék az Ítélet érdemében teljes egészében ignorált. Az ügyben a III.r. alperes 2022. augusztus 29. napján Érdemi Ellenkérelmet nyújtott be a Kecskeméti Törvényszék elé, amely részletes jogi érvelést tartalmazott, és amelyet a II. fokon eljáró Kecskeméti Törvényszék mind a 2022. szeptember 21. napján megtartott tárgyalási fordulón (I.Pf.20.754/2022/14. számú Jegyzőkönyv), mind az Ítélet érdemében teljes egészében ignorált. **Állásponom szerint a jelen ügyre vonatkozóan a törvényszéki ignoráció nem a jogszabályok alkalmazásának rendellenességét igazolja a jelen Alkotmányjogi Panasz vonatkozásában, hanem a pártatlanság teljes hiányának objektív bizonyítéka azok számosságából és súlvából alappal következtetve** (azok részletesen bemutatva).

A Szegedi ítélőtábla 2022. július 07. napján Pkk.III.20.236/2022/2. szám alatt meghozott Végzésében a Kecskeméti Törvényszék másodfokú eljárásból történő kizárására irányuló kérelmet elutasította. A Végzés ekként fogalmaz: „a civilisztikai kollégiumvezető az ügyelosztási rend szerint kijelölhető valamennyi bírót az elfogultság kérdésében nyilatkoztatott. A nyilatkozat eredményeként [REDACTED] ügy nyilatkozott, hogy nem érzi magát elfogultnak, míg a többi bíró elfogultságot jelentett be.” Az ügyben ugyanakkor ezidáig (érdemi határozatot hozó) eljáró Bírók erre az időpontra már elfogultnak érezték magukat. Megjegyezni kívánom, hogy pl. a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség sajtószóvivője, egyben megbízott főügyészségi csoportvezető ügyész [REDACTED] az ügyben több esetben eljáró [REDACTED] Bíró férje, valamint az ügy I.r. alperesének [REDACTED] cca. 20 éve közvetlen kollégája, és közeli barátnője is egyben².

A Pp. Kommentár szerint „**ugyanakkor azt is garantálni kell, hogy az egyébként független bíró ne járhasson el abban az ügyben, amelynek érdemi elbírálásában bármely (belső) ok - akár családi, akár egyéb kapcsolatok, illetve befolyásoló tényezők - miatt érdekelt**”. Az eljáró bírák elfogultságát személyükben kell vizsgálni (BH1998. 28.). A 17/2001. (VI. 1.) AB

² Az állandó bírói gyakorlat szerint meg kell állapítani az elfogultságot, ha a bíró a fél barátja. Németh János - Kiss Daisy (szerk.): Nagykomentár a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényhez, kommentár a 13. § (1) bekezdés e) pontjához].

7

határozat szerint „a bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania”. Ebben a körben hivatkozunk továbbá a BH1998. 28-ban, valamint a BDT2004. 1081-ben foglaltakra is. A jelen ügyet [REDACTED] bírák, az általuk meghozott határozataikkal érdemben befolyásolták.

A jelen ügyre vonatkozó joggyakorlat alkalmazása szerint: „A pártatlanság elve akkor is sérül, ha a bírónak személyes érdekeltsége van az ügyben (Langborger kontra Svédország, § 35; Gautrin és mások kontra Franciaország, § 59).

Szakmai vagy személyes kapcsolat a bíró és a fél vagy a fél ügyvédje között szintén megkérdőjelezi a pártatlanságot (Pescador Valero kontra Spanyolország, § 27; Tocono és Profesorii Prometeiști kontra Moldova, § 31; Micallef kontra Málta [GC], § 102). Ebben a kérdésben még közvetett tényezőket is figyelembe kell venni (Pétur Thór Sigurðn kontra Izland, § 45).³

Álláspontom szerint a Kecskeméti Törvényszék bírától az eljárás tárgyilagossága megítélése a [REDACTED] ápolttal szoros és bensőséges szakmai, baráti, és munkakapcsolat okán sem volt lehetséges. A megyei ügyészségen (több mint 20 éve) szolgálatot teljesítő [REDACTED] ügyész és a Kecskeméti Törvényszék több bírója (és a megyei ügyészségen szolgálatot teljesítő, a bírák közvetlen hozzátartozói között) régi bensőséges szakmai és baráti viszony áll fenn.

A jelen ügyre való alkalmazás tekintetében itt hivatkozom továbbá a 3027/2018. (II. 6.) AB határozatban foglaltakra is. A testület a bírósági döntést megsemmisítve megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező pártatlanság látszatával ellentétes az eljáró bírói tanács pártatlanságának hiánya miatt formálisan megismételt újabb eljárásban lényegében a megelőző ítélet szövegezésén változtatás nélkül meghozott újabb ítélet.

Az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy kívülálló számára úgy tűnik, hogy a megismételt második eljárásban az újabb tanács csupán formálisan javította ki a kizárási szabály okán előálló eljárási jogi sérelmet, de lényegében ugyanazt az ítéletet hozta meg, mint a megelőző eljárásban kizárt bírói tanács.

Álláspontom szerint a II. fokon megtartásra került tárgyalás mindösszesen formálisnak tekinthető tárgyalás volt. Kecskeméten, szakmai körökben már eleve tudott volt a formalitás ténye, és a Kecskeméti Törvényszék eljárása mindezt látványosan igazolta is, ekként „erősítve” a közbizalmat.

Bírák Etikai Kódexe⁴ 2 Cikk - Függetlenség és pártatlanság

„(1) A bíró az ítélkező tevékenysége során mindenféle befolyástól, nyomástól, fenyegetéstől és egyéb beavatkozástól mentesen jár el, érvényesítve a felekkel való egyenlő bánásmód elvét.

(2) A bíró munkája során a látszatát is kerüli annak, hogy bárkinek kedvez, eljárása és döntése pártos vagy előítéleten alapul. Az ügyek eldöntésében - az anyagi és eljárási jogi szabályok keretei között, összhangban a saját lelkiismeretével - szabadságot élvez, döntéseit függetlenül hozza meg.

(3) A bíró a törvényhozó és végrehajtó hatalomhoz fűződő szükségtelen kapcsolatokról és befolyásokról tartózkodik, és ennek mindenki számára nyilvánvalónak kell lennie.”

Meg kívánom egyezni, hogy Kecskeméten, a szakmai társadalom tekintetében mindenki számára közzismert és köztudott, hogy mi történt az ügyben. Álláspontom szerint az un. közbizalom ezen ügyek miatt jelentős károkat szenved és sok esetben a bíróság releváns negatív közmegítéléshez vezet.

³ Európa Tanács – Emberi Jogok Európai Bírósága: Kézikönyv a 6. Cikkéről – A tisztességes eljáráshoz való jog (polgári jogi ág), 2013., 34. o.

⁴ 16/2022. (III.2.) OBT határozat a Bírák Etikai Kódexéről és annak elfogadásáról.

A Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.20.754/2022/14. szám alatt 2022. szeptember 21. napján hozta meg Ítéletét, amely ítéletet a jelen Panaszt előterjesztő 2022. november 14. napján vett kézhez.

A Tisztelt Alkotmánybíróság tájékoztatását, és hiánypótlási felhívását 2023. január 10. napján vettem kézhez.

A Kecskeméti Törvényszék Ítélete rám nézve közvetlen vagyoni, és közvetett erkölcsi hátrányt jelentett, illetve jelentős súlyú és aránytalan érdeksérelmet okozott.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Alulírott [REDACTED] akként nyilatkozom, hogy az ügyben a jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárásra, így sem felülvizsgálatra, sem perújításra nem került sor.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Ezúton Nyilatkozom, hogy a Kecskeméti Törvényszék mint II. fokon eljáró Bíróság 2022. szeptember 21. napján kelt 1.Pf.20.754/2022/14. számon meghozott Ítéletét [REDACTED] [REDACTED] 2022. november 14. napján vette kézhez. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott 60 napos határidő 2023. január 14. napján jár le. Indítványomat mindezek alapján a törvényes határidőn belül nyújtottam be.

Ezúton nyilatkozom, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság tájékoztatását, és hiánypótlási felhívását 2023. január 10. napján vettem kézhez. A hiánypótlás benyújtására rendelkezésre álló határidő 2023. január 10. napján jár le. A hiánypótlást mindezek alapján a törvényes határidőn belül nyújtom be.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A jelen panaszban részletezettek szerint [REDACTED] panaszos - az Abtv. 1. § a) pontja alapján - az egyedi ügyben érintett természetes személynek minősül, mivel az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban, mint felperes vett részt. A jelen indítvánnyal támadott Ítélet az indítványozót az Alaptörvényben biztosított pártatlan és független Bíróság előtti eljárás lehetőségétől a panaszost elzárták, ezzel közvetlen jogsérelmet okoztak az indítványozó számára.

[REDACTED] panaszos akként nyilatkozik, hogy az érintettségét alátámasztó dokumentumokat mellékletként csatolta.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Alaptörvény XXVIII. cikk (1)

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Alaptörvény 28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására

irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A pártatlanság definícióját a 67/1995. (XII. 7.) AB határozat alapján az alábbiak szerint fogalmazhatjuk meg: *„A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében.”*

A jelen ügyre való alkalmazását tekintve a fenti alaptörvényi rendelkezésnek és definíciónak, álláspontom szerint a pártatlanság követelményének sérelme miatt egy a részemre sérelmes bírói döntés született (pl. közvetlen anyagi kér bekövetkezte), illetve ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy már akár egy elfogult bíró eljárása érdemben hat ki a döntéshozatalra. Álláspontom szerint mindezen túlmenően pedig alkotmányjogi jelentőségű kérdés annak megítélése, hogy az alapügyben is látható személyi összefonódások esetében hol húzódik/húzódhat az Alaptörvény XXVIII. cikkének garanciális követelményével felvértezett szerinti pártatlanság és elfogultság határa, valamint ezért tartom fontosnak, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság ebben a kérdésben is nyilvánítsa ki álláspontját.

A jelen ügyre is vonatkoztatva paralel módon maga a Tisztelt Alkotmánybíróság mondja ki 3467/2021. (XI. 12.) AB Határozatában, hogy: *„el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében (ABH 1995, 346, 347). A pártatlanság kérdését objektív és szubjektív nézőpontból egyaránt vizsgálni kell. A pártatlanság egyrészt azt a követelményt támasztja, hogy a bíróság tagjai személyes előítéletektől mentesek legyenek, másrészt – objektív nézőpontból vizsgálva – megvan-e a pártatlanság megfelelő látszata [vö. 67/1995. (XII. 7.) AB határozat, ABH 1995, 346; 32/2002. (VI. 4.) AB határozat, ABH 2002, 153; 17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABH 2001, 222] [3109/2013. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [7]; 3343/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [19]].”* Ebben az ügyben tisztán látszik, és tetten érhető a bírói pártatlanság hiánya, és nem csak a bíró pártatlanság látszatának hiánya is. kijelenthető, hogy az eljáró bírák személyes előítéletektől nem voltak mentesek.

Az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.

A Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: Shala kontra Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (Suominen kontra Finnország, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: Vojtechová kontra Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). **A jelen ügyre való alkalmazás tekintetében álláspontom szerint tetten érhető az objektivitás, a pártatlanság, még a pártatlanság látszatának is a teljeskörű hiánya.**

A jelen ügyre vonatkoztatva a pártatlanság elve az egész bírósági rendszert érintő általános alapelv, mely szerint a bírók részrehajlás nélkül, minden szereplő törvényes jogainak és érdekeinek figyelembevételével, csak a törvényeknek alárendelve, saját meggyőződésüknek megfelelően bírálják el az ügyeket. Kétségtelen, hogy önmagában a törvényes bíróhoz való jog megsértése nem jelenti egyúttal a pártatlanság elvének megsértését is. Az igazságszolgáltatásba vetett bizalom megőrzéséhez azonban az is szükséges, hogy a pártatlanság látszata is fennmaradjon, azaz hogy kétség sem merüljön fel afelől, hogy pártatlan bíróság jár el. A pártatlanság látszata pedig megfelelő törvényi garanciák nélkül nem valósulhat meg.

A 14/2002. (III. 20.) AB határozat értelmében a szubjektív nézőpont az eljáró bíró személyes magatartásának, hozzáállásának a vizsgálatát jelenti, például azt, hogy volt-e az eljárás során olyan megnyilvánulása, amelyből a pártatlanságának hiányára lehet következtetni. Az objektív nézőpont pedig a bíró személyes magatartásától független körülmények értékelését jelenti, e körben azt kell vizsgálni, hogy fennáll-e jogos, indokolt, objektíve igazolható oka a pártatlanság hiányának a feltételezésére. A pártatlanság követelménye azt az elvárást támasztja a bíróval szemben, hogy döntését kizárólag objektív tényekre alapítsa, és ne engedje, hogy bármely más, e tényeken kívüli körülmények az ítélkező tevékenységét befolyásolják, tehát, hogy *„a megítélendő ügy tekintetében ne rendelkezék előítéletekkel, másfelől pedig az ügyben szereplő egyik fél javára, avagy hátrányára se legyen elfogult”* {3080/2018. (III. 5.) AB határozat, Indokolás [21]}. Továbbá **az eljárásnak olyannak kell lennie, amely a pártatlan, elfogultságmentes ítélkezés tényét közvetíti az eljárás résztvevői és a társadalom felé. A jelen ügyben a köztudat, a jogi szakmai társadalom is teljes egészében, közismerten tudatában volt és a van a bírói pártatlanság teljeskörű hiányának, amelyet az is tényszerűen támaszt alá, hogy a Kecskeméti Járásbíróság összes bírója elfogultnak vallja magát, a Kecskeméti Törvényszék összes ügyszakos bíróját nyilatkoztatják, ám a bírák közül három nem vallja magát elfogultnak, ugyanakkor az ügyben több elfogult bíró is érdemi Határozatot hoz. Az ügyben álláspontom szerint a bírói pártatlansággal szembeni kételyt már maga ez a tény is objektív módon igazolja.**

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Alaptörvény 26. cikk (2) A bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók, a bírákat tiszttségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okokból és eljárás keretében lehet elmozdítani.

Álláspontom szerint ugyanakkor azt is garantálni kell, hogy az egyébként független bíró ne járhasson el abban az ügyben, amelynek érdemi elbírálásában bármely (belső) ok - akár családi, akár egyéb kapcsolatok, illetve befolyásoló tényezők - miatt érdekelt. Azokat az okokat, amelyek miatt felmerülhet, hogy a bírótól az ügy tárgyilagos megítélése nem várható,

az eljárásjogi törvényeknek kell meghatározniuk a kizárási szabályok között. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályozás is az ítékezés tárgyilagosságát és pártatlanságát, egyben a bíróságokba vetett bizalom megőrzését biztosítja. A kizárási szabályok jelentőségét jelzi az is, hogy a Pp. abszolút hatályon kívül helyezési oknak tekinti, ha az ítélet meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben törvény értelmében kizárási ok áll fenn.⁵

Az Alkotmánybíróság 17/2001. (IV. 1.) AB Határozatában, részletesen foglalkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatát is figyelembe véve a pártatlanság fogalmával. A határozat indokolása azt az elvárást tartalmazza, hogy a bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania⁶. A jelen ügyre való alkalmazás tekintetében is releváns a meghatározás a fentebb kifejtett indokolás a mellékletként csatolt iratok alapján.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata alapján a tisztességes eljáráshoz való jog kereteit olyan garanciák bástyázzák körül, amelyek nem korlátozhatóak a bírósági eljárások során. A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az Alaptörvény valamennyi garanciális szabályát átfogja, e garanciák érvényesülése azonban kizárólag a teljes eljárás görcsö alá vonása esetén állapítható meg, miként ezek hiánya is. Ennek lényegére, alkotmányos értelmére mutat rá az Alkotmánybíróság több, ezen indítványban hivatkozott határozata is. Az Alkotmánybíróság a 7/2013 (III. 1.) AB határozat, Indoklás [24] bekezdésében kifejtette: „Önmagában a bírói út igénybevétele formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.”

A 67/1995. (XII. 7.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kifejtette: „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet-mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétségeket kelt a bíró magatartása tekintetében. A 17/2001. (VI. 1.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rögzítette: „el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében. A bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania.” A 32/2002. (VII. 2.) AB határozat kimondta: „A bíróságnak szubjektíve szabadnak kell lennie a személyi elfogultságtól vagy előítéletektől, objektív szempontból pedig a szabályozásnak kellő garanciát kell biztosítania e vonatkozásban minden kétely kizárásához.”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A jelen ügyre vonatkozóan álláspontom szerint az igazságszolgáltatás legfőbb céljának minősül a pártatlan bíróság által tisztességes (fair) eljárásban meghozott jogszerű és

⁵ Vö. Pp. Kommentár.

Vö. Jogtar-kommentár.

Vö. BH1998. 28.

Vö. BDT2004. 1081.

⁶ Vö. Dr. Darák Péter mutatta be Borbás Beatrix: "A bírói hatalom kárfelelőssége" címmel megjelent monográfiáját https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/sajto/dp_borbos_beatrix_0527.pdf (2022. február 13.).

Vö. https://www.jogiforum.hu/wp-content/uploads/2022/03/pataki-janos-istvan_VH-es-kozbizalom_cimlappal.pdf (2022. február 20.).

szakszerű bírósági döntés. A bírói függetlenség feladata a tisztességes eljáráshoz való jog bírói eljárás során történő érvényre juttatása. A bíróságnak a közvéleménytől, az érzelmeitől, a bírótársaktól, a személyes baráti kapcsolataiktól és a mindenkori hatalomtól függetlennek kell lennie. A törvényes bíróhoz való jogot biztosítja az előre meghatározott – bírósági vezetői döntéstől független – ügyelosztási rendelkezésen alapuló ügykiosztási rendszer. A jelen alkotmánybírói eljárással érintett polgári peres eljárásban a társas bíraskodás elvének is érvényesülnie kellett volna, illetve érvényesülnie kell.

A tisztességes eljárás a modern formális jogállamiság sarokköve, a szubsztantív alkotmányos jogok processzuális garanciája. Emberi jogi minimum, amelynek megvalósítása nélkül jogegyenlőségről és jogbiztonságról nem beszélhetünk. A tisztességes eljáráshoz való jog a tételes eljárásjogok (büntetőeljárás, polgári eljárás, szabálysértési eljárás, sőt a különböző közigazgatási típusú eljárások), továbbá az alkotmányjog és a jogfilozófia határvidékén elhelyezkedő olyan erkölcsi (emberi) és pozitív jogi jogosultság, amely a modern államok belső eljárásjoga (valamint a nemzetközi eljárásjogok) igazságosságának nélkülözhetetlen, lényegi feltétele. Ennek alapján a tisztességes eljárás nem korlátozódhat a bírósági eljárásra, hanem az az állam által elismert processzuális rezsimek mindegyikének jellegadó ismérve kell hogy legyen⁷.

Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdés (a bírák függetlenek és alá vannak rendelve a törvénynek).

Alaptörvény 28. cikk (a bíróság a jogszabályt azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi).

A Kecskeméti Törvényszék I.Pf.20.754/2022/14. számon meghozott Ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkében megfogalmazottakat amennyiben az adott ügy felperese és III.r. alperese által tett többszöri kizárási indítványokat érdemi vizsgálat nélkül elutasította, illetve az ügyben több esetben is olyan törvényszéki Bíró járt el, illetve hozott Végzést (Határozatot), aki magát elfogultnak vallotta.

A 3027/2018. (II. 6.) AB határozat elvi éllel leszögezi, hogy: „[62] 9.1. „A bírósági eljárásokban a pártatlanság követelményének érvényesülését az eljárási törvények hivatottak biztosítani” {3192/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [15]}. A pártatlan bírósághoz való jog alapjogként, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik lényeges eleme, az adott bírósági ügyben eljáró bíróval, bírakkal szemben az ügy, valamint az abban részt vevő felek iránti elfogulatlanság követelménye {3192/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [13]}. „A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48]}. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében {3242/2012. (IX. 28.) AB határozat, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybírói gyakorlat értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]}. Független és pártatlan bíraskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorhát.

⁷ Czine Ágnes – Király Lilla – Miskolczi-Bodnár Péter – Nagy Attila Mihály – Osztoivits András – Paczolay Péter – Péter-Delbó Marta – Rainer Lilla – Sándor Lenárd Gergely – Szabó Annamária Eszter – Tóth J. Zoltán (Szerk.): A tisztességes eljáráshoz való jog I. fejezet, Budapest, Wolters Kluwer Hungary Kft., 2021.

Vö. Tóth J. Zoltán: Az alkotmánybírói alkotmány- és alapjogvédelem gyakorlata 2012-2020 között. In: Jogelméleti Szemle, 2020/3.

Mindebből következik, hogy a tisztességes bírósági tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [28], lásd erről még: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]}" {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. „Az Alkotmánybíróság a bírói pártatlanság megítélése során figyelembe veszi {erre nézve lásd: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}, az Emberi Jogok Európai Bíróságának erre vonatkozó joggyakorlatát, mely a bírói pártatlanság megítélésénél kiemelt jelentőséget tulajdonít a külső látszatnak. Ezzel összefüggésben a 34/2013. (XI. 22.) AB határozat kiemeli, hogy azokban az ügyekben, amelyekben a bírók pártatlansága kérdőjeleződik meg, fontos ugyan az eljárás alá vont személy kételye, azonban annak van döntő jelentősége, hogy ez a kétely objektív szempontok alapján igazolható-e, vagyis a bíró pártatlanságának látszata válik-e kétségesse (Indokolás [28])” {3192/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [14]}.

[64] A 166/2011. (XII. 20.) AB határozat kiemelte az EJEB gyakorlatából a következőket is: „[...] a pártatlanságot biztosító nemzeti eljárások léte (mint például a bíró visszahívásának szabályai) releváns tényezőt képeznek. Ezek a szabályok a hazai törvényhozás eltökéltségét fejezik ki, hogy minden ésszerű gyanút szüntessen meg a kérdéses bíró, vagy bíróság vonatkozásában és egy arra irányuló törekvést jelentenek, hogy semmisítsék meg a gyanú alapját az ilyen aggodalmak okainak megszüntetésével. Túl azon, hogy biztosítják a konkrét elfogultság nemlétét, arra irányulnak, hogy a pártatlanságnak a látszatát is megszüntessék, így azt a célt szolgálják, hogy növeljék a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban a közönség felé sugároznak (Mežnarič kontra Horvátország, 2005. július 15., 27. §) (Huseynović kontra Azerbajdzsán, 162. §)” (ABH 2011. 545, 559.).”

A polgári peres eljárásokban a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása érdekében a bíróságok számára az Alaptörvény értelmezése megkerülhetetlen ítélkezési tevékenység. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik más alapjogi korlátozás. **A tisztességes eljáráshoz jog részjogosítványát képezi – többek között – a bírói függetlenség és pártatlanság követelménye.** A tisztességes eljáráshoz való jog abban az esetben érvényesül a polgári peres eljárásokban, amennyiben a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai is megvalósulnak.

A 3027/2018. (II. 6.) AB határozatban a testület a bírósági döntést megsemmisítve megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező pártatlanság látszatával ellentétes az eljáró bírói tanács pártatlanságának hiánya miatt formálisan megismételt újabb eljárásban lényegében a megelőző ítélet szövegezésen változtatás nélkül meghozott újabb ítélet. Az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy kívülállók számára úgy tűnik, hogy a megismételt második eljárásban az újabb tanács csupán formálisan javították ki a kizárási szabály okán előálló eljárási jogi sérelmet, de lényegében ugyanazt az ítéletet hozták meg, mint a megelőző eljárásban kizárt bírói tanács.

A jelen ügyre vonatkozóan a hivatkozott alkotmánybírósági döntés alapján is megállapítható, hogy a jelen ügy alapját képező polgári peres eljárásban a tisztességes és pártatlan eljárás látszata sem valósult meg (pl. a Szegedi Ítéletábla Pkk.III.20.236/2022/2 ügyszámú végzése indokolásának [2] bekezdése kétséget kizáróan rögzíti, hogy a Kecskeméti Törvényszéken fellebbezés elbírálására kijelölt I.Pf. tanácsban [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] bíró akként nyilatkozott, hogy személyétől az ügy tárgyilagos megítélése egyébként nem várható el). A végzés indokolása a továbbiakban azt is rögzíti, hogy a Kecskeméti Törvényszéken a fellebbezés elbírálására kijelölt bírók közül többen elfogultságot jelentettek

be. A bírók által saját maguk által bejelentett elfogultságuk ellenére a Kecskeméti Törvényszék az eljárásból nem kerültek kizárássra, illetőleg az eljárás elbírálására másik törvényszék nem került kijelölésre.

Az elfogultsági indokot saját maguk bejelentő bírók alapján **álláspontom szerint kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kecskeméti Törvényszék vonatkozásában nem áll fenn az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való jogot képező pártatlan bíróság látszata sem.** Sommásan megfogalmazva az eljáró bíróság már egy kívülálló számára sem, úgymond „ránézésre sem tűnik” elfogulatlanak, illetőleg pártatlannak. Ennek ellenére a Kecskeméti Törvényszék a per érdemében ítéletet hozott. Az ítélet az Alaptörvényben meghatározott tisztességes eljáráshoz való jogot sérti azáltal is, hogy már az ítélet meghozatalára sem jogszerű, legitim módon került sor, figyelemmel arra, hogy a bíróság a pártatlanság követelményét nem teljesítette.

A polgári peres eljárásokban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 288. §-ában, a Pp. 269. §-ában meghatározott rendelkezés szerint a jogsértően beszerzett bizonyíték sem használható fel bizonyítási eszközként. A jogsértően beszerzett bizonyítási eszközt a bíróságnak hivatalból is figyelembe kell vennie. A kevesebbről a többre történő jogértelmezési elv alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy amennyiben a jogellenesen beszerzett bizonyítási eszköz sem használható fel, abban az esetben nyilvánvalóan nem rendelkezhet mindenki kötelező hatállyal a per elintézésben részt sem vehető bírókból álló bíróság által meghozott ítélet. A bírók, illetőleg a bíróság kizárássra és a bírók, illetőleg a bíróság polgári peres eljárásból történő kizárássra a bíróságnak a Pp. 16. §-ában meghatározott rendelkezés szerint ugyancsak hivatalból is ügyelnie kell. A fentebb hivatkozott alkotmánybírói döntésben a Tisztelt Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy az elfogult bíróból álló bírósági tanács által jogszerűtlenül meghozott ítélet sem képezheti a megismételt eljárás részét. Sommásan megfogalmazva a jogellenesen meghozott ítéletet nem sem lehet felhasználni.

Sajnálatos módon jelen polgári peres eljárást jogerősen, illetőleg véglegesen a bíróság ítélettel befejezte. Az ítélet jogellenességének, illetőleg Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát indítványozóként alkotmánybírói eljárásban a Tisztelt Alkotmánybíróságtól vagyok kénytelen kérelmezni.

A bírói hatalom döntő részt az ítékezésben ölt testet, ezért a bírói függetlenség lényegi eleme, hogy az ítélező bíró döntését akár a bírói szervezeten kívülről, akár a szervezeten belülről érkező befolyástól mentesen, kizárólag a jogszabályoknak, valamint belső meggyőződésének megfelelően hozza meg. Az ítékezés függetlenségét pedig személyi, státusbeli és szervezeti garanciáknak szükséges szolgálniuk. A pártatlanság követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélező bíró az ügyben részt vevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet, és hozza meg döntését. Ehhől fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítékeznie, de a pártatlan ítékezés látszatának megőrzése is feladata.”⁸ Itt hivatkozunk a 33/2012. (VII. 17.) AB határozatban (Indokolás [72]-[81]), valamint a 67/1995. (XII. 1.) AB határozat, ABH 1995, 346, 347.; 17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABH 2001, 222.; 25/2013. (X. 4.) AB határozat (Indokolás [26]) foglaltakra is.

⁸ Czine Ágnes – Király Lilla – Miskolczi-Bodnár Péter – Nagy Attila Mihály – Osztovits András – Paczolay Péter – Péter-Delbó Márta – Rainer Lilla – Sándor Lénárd Gergely – Szabó Annamária Eszter – Tóth J. Zoltán (Szerk.): A tisztességes eljáráshoz való jog 5.4., Budapest, Wolters Kluwer Hungary Kft., 2021.

Ezen jogelvet szemléletesen fejezi ki *„A bírói magatartás bangalorei alapelvei.”*

„Tekintettel arra, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata szerint alapvető joga van mindenkinek tisztességes és nyilvános tárgyaláshoz független és pártatlan bíróság előtt, a jogok és kötelezettségek meghatározása során, vagy bármely bűnvád esetén.”

„A bírói függetlenség a jogállamiság előfeltétele és a méltányos eljárás alapvető garanciája, egy bíró ezért köteles a bírói függetlenséget fenntartani és megjeleníteni mind személyes, mind pedig intézményi szempontból.”

A hatályos Bjt. 36.§ (1) bekezdésében meghatározott szabályozás szerint *„A bíró hivatását esküjéhez hűen köteles gyakorolni”*.

A bírói eskü szövege ([Bjt. 22.§ (1) bek.]: *„Fogadom, hogy a rám bízott ügyeket tisztességes eljárásban, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően bírálok el.”*

A Pp. Kommentár akként fogalmaz, hogy *„azt is garantálni kell, hogy az egyébként független bíró ne járhasson el abban az ügyben, amelynek érdemi elbírálásában bármely (belső) ok - akár egyéb kapcsolatok, illetve befolyásoló tényezők - miatt érdekelt.”*

Az EJEE 6. cikk (1) pontja szerint *„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellen felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.”*

„Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Panyik kontra Magyarország ügyben 2011. július 12. napján hozott ítéletében (12748/06. számú kérelem) megállapította az Egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének megsértését.

Az indokolás 28. pontja a következőket tartalmazza: *„Amikor a második teszt testületként eljáró szerv tekintetében kerül alkalmazásra, akkor azt kell eldönteni, hogy az ilyen szerv tagjainak személyes magatartásától teljesen függetlenül állnak-e fenn olyan bizonyítható tények, amelyek kételyeket ébresztenek a szerv pártatlanságát illetően (ld. Castillo Algar v. Spain, 28 October 1998, § 45, Reports 1998-VIII; és Morel v. France, no. 34130/96, § 42, ECHR 2000-VI).”⁹*

A Bíróság ítélezésében azért jut kiemelten fontos szerephez a pártatlanság megőrzése, mert az elv érvényesülésének vagy érvényesíthetőségének hiánya az önkényes döntéshozatal veszélyét rejti magában, és ez nincs összhangban az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jog követelményeivel (erről lásd: H kontra Belgium, (8950/80), 1987. november 30., 53. bekezdés).

„A Bíróság érvelésével áll összhangban a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának érvényesülését ellenőrző Emberi Jogi Bizottság állásponjtja is, mivel az Egyezségokmány 14. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményét előíró szabály érvényesülésének ellenőrzésekor az Emberi Jogi Bizottság bár nem húz éles határvonalat az objektív és szubjektív vizsgálat között, de mindig azt nézi, hogy a pártatlanság követelményének a szubjektív és az objektív jellegű elemei együtt teljesültek-e az adott ügyben.”¹⁰

⁹ Ficsór Gabriella: A bíró kizárásának gyakorlati tapasztalatai. In: Büntetőjogi szemle, 2017/2. szám. 70-77. o.

¹⁰ Bárd Petra (Szerk.): Büntetőeljárás alapelvek, OKRI kutatás, Budapest, 2014.

Álláspontom szerint az ítéleti rendelkezések közvetlen, aránytalanul súlyos érdeksérelmet okoztak a számomra, amelyek közvetlen jelentős anyagi és közvetett erkölcsi kárként manifesztálódtak, mindez azért, mert a Kecskeméti Törvényszék az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat a peres eljárás I.r. alperesével kialakult közvetlen és bensőséges személyes baráti és egyéb szakmai munkakapcsolatot az Alaptörvény rendelkezései fölé emelte. A fentebb részletezett, a releváns joggyakorlat, a konzekvens alkotmánybírói joggyakorlat részéről történő citátuma álláspontom szerint a jelen ügyre való alkalmazás, alkalmazhatóság vonatkozásában bír jelentőséggel, ekként nem öncélú módon került bemutatásra. A jelen ügyre való alkalmazás tekintetében kiemelem, hogy a Kecskeméti Törvényszék Ítéletének meghozatalakor önkényes módon, teljes egészében elfogultan, előítéletektől terhelten hozta meg Ítéletét, ezzel az Alaptörvény garanciáit és rendelkezéseit semmibe véve, mint ahogyan azt a fentebb előadottak bizonyítják.

A 3046/2019. (III. 14.) AB határozat értelmében a pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján is – az eljárás alá vont személy iránti előítélet-mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében (ABH 1995. 346. 347). A pártatlanság kérdését objektív és szubjektív nézőpontból egyaránt vizsgálni kell. A pártatlanság egyrészt azt a követelményt támasztja, hogy a bíróság tagjai személyes előítéletektől mentesek legyenek. másrészt – objektív nézőpontból vizsgálva – megvan-e a pártatlanság megfelelő látszata [vö. 67/1995. (XII. 7.) AB határozat, ABH 1995. 346; 32/2002. (VI. 4.) AB határozat, ABH 2002. 153; 17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABH 2001. 222] {3109/2013. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [7]; 3343/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [19]}.

Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozataira, a vonatkozó konzekvens európai és hazai joggyakorlat a jelen ügyre történő alkalmazására történő hivatkozással kérelmezem a Tisztelt Alkotmánybíróságtól, hogy önmagában a pártatlanság látszatának hiánya miatt is szíveskedjék az alkotmányjogi panasz indítvánnyal érintett bírósági döntés alaptörvény-ellenességét megállapítani és a bírósági döntést, ítéletet megsemmisíteni.

Az Alkotmánybíróság kimondja: „[23] A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel. [20/2017. (VII. 18.) AB határozat]” A jelen ügyre vonatkoztatva tehát kimondható, hogy az önkényes döntésnek van olyan típusa, amely az AB gyakorlat szerint alkotmányellenességet jelent. A jelen ügy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdése álláspontom szerint az is, hogy az önkényes döntésnek van-e más típusa is, különösen arra való tekintettel, hogy a kizárási szabályok értelmezése az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom körében kiemelt jelentőségű.

Alaptörvény XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.

A jelen ügyben tehát a pártatlanság sérelme további, tartalmi alapjogsérelmet is okozott, merthogy a konkrét ítéletben végül is erről döntöttek, a kizárás kérdésköre.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

■■■■■■■■■■ nyilatkozik, hogy a Panasz benyújtásával egy ütemben a T. Kalocsai Járásbíróság előtt kezdeményezték az alkotmányjogi panasszal támadott Ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

■■■■■■■■■■ akként nyilatkozik, hogy az alkotmánybírói ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben a neve nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

d) Melléletek

■■■■■■■■■■ a akként nyilatkozik, hogy az alkotmánybírói ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben a neve nyilvánosságra hozatalához nem járulnak hozzá.

1. számú melléklet: ■■■■■■■■■■ nyilatkozat.
2. számú melléklet: Keresetlevél.
3. számú melléklet: Végzés – Ellenkérelem benyújtása Elrendelés – soron kívüli eljárás.
4. számú melléklet: Határozat – eseti gyám kirendelés.
5. számú melléklet: Elrendelés – soron kívüli eljárás.
6. számú melléklet: Ellenkérelem.
7. számú melléklet: Indítványok.
8. számú melléklet: Fellebbezés.
9. számú melléklet: Fellebbezési ellenkérelem.
10. számú melléklet: Ítélet II. fok.
11. számú melléklet: Ítélet I. fok.
12. számú melléklet: Tárgyalási Jegyzőkönyv – eseti gyám.
13. számú melléklet: Tárgyalási jegyzőkönyv – II. fok.
14. számú melléklet: Kecskeméti Törvényszék – Végzés kizárás megtagadása.
15. számú melléklet: Kérelem – kizárás.
16. számú melléklet: Szegedi Ítéletábra Végzés – kizárás.

e) Hatáskör

Hivatkozom az Alkotmánybírói eljárásról szóló 2011. évi CLI. törvényre:

9. Az alkotmányjogi panasz

27. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírói eljárásához, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(2) Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

Kérem Alkotmánybíróságtól az indítványom elbírálását és a határozott kérelmem teljesítését.

Amennyiben a kiegészített indítvány a törvényben meghatározott formai és tartalmi feltételeknek nem felel meg, kérem az Alkotmánybíróságot, hogy az eljárás során tegye lehetővé számomra a szükséges pótlásokat, kiegészítéseket elvégezzem.

Kelt: Budapest, 2023. február 08.

Tisztelettel:

